

Biblioteca Universitatii Regale Ferdinand I.
CLUJ.
Nr. 269 1938
EXEMPLAR LEGAL

JÖESTÉT!

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
CALEA REGELE FERDINAND 64-66
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJEL ENŐ
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
Redactor responsabil — Felelős szerkesztő : **MAYER ANTAL**

CLUJ, 1937. VI. ÉVFOLYAM
SZEPTEMBER 1.
200. SZAM 398.
Szerda

Feltételek nélkül teljesíti Japán Anglia követeléseit

A kínai-orosz egyezség veszedelmes lehetőségek elé állította Tokiót - Arita volt külügyminiszter egyezkedni próbál Csang-Kai-Sek marsallal - Japán diplomáciai módszerekkel akarja kiküszöbölni az elsietett háború csorbáját - Berlin és Róma veszélyeztetése Moszkva és Nanking egyezsége miatt

Csang-Kai-Sek súlyosan elítélő nyilatkozata Japánról Franco kiutasítja a területén élő franciákat

(LONDON.) (Reuter.) Az a rendkívül nagy feszültség, amit a Kína-Japán háború okozott, az angol sajtó szerint a japán kormányt is rendkívül feladatok elé állítja. Most már kétséget kizárólag megállapíthatjuk Tokió politikai köréi ugyanis azt, hogy a megrohanás nem sikerült és hogy a mai helyzetet nem lehet összehasonlítani az 1932-es évével, amikor a sanghaji expedíció olyan kitűnően sikerült. Azóta ugyanis Amerikának, de főleg Angliának olyan értéktöbblete halmozódott össze ezen a területen és ezáltal Kínában, hogy most már minden további nélkül nem nézhet el az események felett és egyik kormány sem veszélyeztetheti többé szó nélkül befektetéseit. Azt is be kellett a japáni imperializmus híveinek látniuk, hogy most már az európai zűrzavarok sem elegendők arra, hogy az érdekelt nagyhatalmak figyelmét tulontul lekössék, bár az első pillanatban a megrohanás időpontjának kiválasztása nagyon is jól sikerültnek látszott. De ettől eltekintve Kína sem volt az a szabad préda többé, aminőnek elképzelték, hanem nagyon is csattanó bebizonyítást nyert az, hogy ez a tehetetlen óriásnak hitt állam

nagyon is felkészült erre a támadásra és nemcsak hogy felkészült, hanem megfelelő segítségre is gondoskodott Szovjetország szemejében.

A szovjet-kínai megnehtámadási szerződés ugyanis ennek a felkészültségnek legékezebb bizonyítéka. Nem pillanatot és szükségsszulte intézkedés volt tehát Nanking részéről, mint ahogy Tokió azt hinni szeretne volna, hanem éppen a kínai hivatalos jelentés szerint már évek óta huzódó, jól megfontolt tárgyalások eredménye. Most már az is kiderült, hogy ennek a szűkszavu és mindössze négy pontból álló, bevallott megállapodásnak titkos katonai záradékai is vannak, olyanok, amelyek lehetővé teszik Moszkvának az alkalmas pillanatbani beavatkozást és hogy ez a pillanat mikor érkezik el, azt senki sem tudja. Ahogy a dolgok állnak, bizonyára a legrövidebb időn belül Japánnak tehát most a tényleges hadviselésen felül

két irányu veszedelemmel is számolnia kell. És pedig először Angliával, Amerikával és Franciaországgal, ahol igen nagy a hajlamosság a japán törekvések hosszú időre való letörésére és a Szovjettal, mely elérkezettnek látja az időt Keletázsia elbolsevizálásán ke-

resztül Japán tökéletes elzárására. Amint az a japán sajtó híreiből és cikkeiből kiderül, Tokió már is észbe kapott és menekülni igyekszik ezektől a veszedelmektől. Először is azzal, hogy jólbevált európai mintára ideológiai széttagoltság veszedelmével érvel a Szovjet ellen. Állítja, hogy az egész konfliktus már nem is Kína, hanem Moszkvának jól előkészített akciója volt. Ez a Kína felé mutatott gesztus sejteti azt a politikát, amit Hirota most már megkezdett. Ugyanakkor hangsúlyozza ugyanis, hogy még mindig szükségtelen a háború megindítása, mert remény van a diplomáciai megegyezésre, mely esetben a Szovjet nem érné el célját és az egész ügyet vissza lehet még csinálni. Hogy ezt mennyire komolyan gondolja, annak a legjobb bizonyítéka az a hír, mely szerint Arita volt japán külügyminiszter Kínába utazik és ellátogat Sanghaiba is, hogy ott újabb érintkezést keressen Csang-Kai-Sekkel, akinek bizonyára nem kellemes, hogy a bolsevikiekkel kell tárgyalnia.

Ezzel egyidejűleg más oldalról is védekezik. Anglia jegyzékbeli követelését

Rendkívül nagy jelentősége van a szovjet-kínai megnehtámadási szerződésnek — Irja az európai sajtó

(LONDON.) (Reuter.) A szovjet-kínai megnehtámadási szerződésnek, amint az európai sajtó írja, rendkívül nagy jelentősége van, mert teljesen szabadságot nyújt Moszkvának a titkos katonai záradékok által a bármely pillanatbani fegyveres beavatkozásra.

A Times szerint csak a nemgondolkodók előtt meglepetés ez a szerződés. Aki Oroszország diplomáciai munkáját a Keleten figyelte, tisztában lehetett első percben azzal, hogy minden akciónak nagyon is jelentős háttérre van. A szerződés szinte kiabálja a lehetőséget a közbelépésre és az iskola a spanyol területeken folytatott szovjetpolitika folytán adva van. Moszkva nyíltan nem fog összeütközést keresni Japánnal, de éppen úgy segíyezni fogja Csang-Kai-Seket, mint Caballerot, vagy Negrint segítette és bizonyára megvárja, hogy Japán tegyen diplomáciai szakításra alkalmas lépéseket. A francia sajtó szerint

Moszkva most már eldobta magá-

minden további nélkül teljesíteni fogja. Ez iránt már a legutóbbi jelentések szerint nincs is kétség. Nem kizárt dolog, hogy inkább feláldozza két pilótáját, csak hogy az összeütközést Angliával és ezen keresztül a többi nagyhatalmakkal elkerülje. Hajlandó már arra is, hogy

letegyen a blokádtól, illetve arról a szándékáról, hogy az idegen nemzetiségű hajókat ellenőrizze.

Végül nem utolsó jelentőségű terve az sem, hogy

Mongóliát önálló állammá kiáltassa ki Mongokuo név alatt, ami által felbecsülhetetlen értékű segítőtársra tesz szert, mert bevalása szerint ma is Mongólia a leghebbebb fegyverbarátja a kínai területen.

Mindezeket figyelembe véve, — írja a Morning Post levelezője — el lehet készülve a világ a legnagyobb meglepetésekre is, amiből azonban történjék bármi is, a fehér hatalmaknak haszná többé nem lesz, mert mindennél valószínűbb, hogy Kína és Japán végtére is egymásra találnak és akkor Anglia, Amerika és Franciaországon kívül a Szovjet is alaposan csalódní fog.

tól a pacifista álarcot és mint imperialista állam mutatkozik be, mint aminőnek eredetileg is készült.

A Völkischer Beobachter szerelint, az emberi kultúrát nagy veszedelem fenyegeti, mert Moszkva megtalálta a lehetőségét annak, hogy ujra szétszakadási felületeket mutasson a forradalomra hajlamos emberiségnek. Hasonlóképpen ír az olasz sajtó is. A Giornale d'Italia megkérdi, hogy vajon még mindig nem látja-e Európa azt a veszélyt, amelyet azáltal, hogy a komin-tern képviselőivel egy asztalhoz ült le, a saját fejére zudított? Valószínűleg nem, mert még mindig vannak politikusok, akiket a tulzott félelem a szovjetekhez kapcsol. Itália nagyon kíváncsi arra, hogy Franciaország kormánykörei például mit fognak akkor tenni, ha a szovjet háborúba keveredik és követelni fogja a fennálló katonai szerződés szerint Páris katonai segélyét, amihez joga is van. Ez nagyobb veszély, mint az a falrafestett ördög, hogy Németország fogja megtámadni

Franciaországot, amire ma még gondolni is nevetséges. De ez mindenesetre jókamatoztatható, állandó kortesfogás volt az uralmon levő politikusok részére.

Mindenütt visszavonulóban a kínai haderők

(SANGHAI.) (Reuter.) A kínai haderők a nankai hágó környékét teljesen kiürítve most új védelmi vonalat igyekeznek elfoglalni a Peking-Hankau vonalon, ahol lázas állásmegegyesítési munkálatok folynak. Hasonló visszavonulási taktikát folytat a kínai hadvezetőség a Kalgan környéki szakaszon is, ahol a japán átkaroló tervet akarja ezzel megheiusítani. Szintén a védelmi politikára vall az is, hogy most Csifu megerősítését is megkezdették és ott a világháborúban ismeretessé vált lövész árok hálózatot építik ki.

(FUCSAU.) (Reuter.) A kínai lakosság támogatva a helyőrségi csapatoktól, nagyarányu japánellenes tüntetést rendezett, melynek számos halálos áldozata volt. Megtámadták és elégették a kikötőben veszteglő japán kereskedelmi hajókat is. Az angol admirális most erre a hirre angol hadihajókat küldött a fucsai kikötőbe az angol alattvalók védelmére.

(LONDON.) (Reuter.) Politikai körökben biztosra veszik, hogy a japán kormány az angol jegyzék minden feltételét teljesíteni fogja és megadja a kért elégtételt.

(SANGHAI.) (Reuter.) Kínai légihaderők bombákat dobtak egy nagy amerikai személyszállító gőzösre és a bombák közül kettő érte a hajót is, ami érthetőleg óriási pánikot okozott. A sebesültek száma még ismeretlen. A kínai hadvezetőség a bombázásra vonatkozólag kijelentette, hogy sajnálatos tévedés történt, mert a személyszállító tulságosan közel horgonyzott egy japán hadihajóhoz, mely ellen a támadás eredetileg tervezve volt. A sanghaji amerikai követség energikus lépéseket szándékozik tenni ez ügy miatt és erre Washingtonból kért szikratávírón át felhatalmazást.

(SANGHAI.) (Reuter.) A japán admirális hajóinak sikerült a kínaiak erős zárótűze ellenére is tegnap újabb csapattesteket paratratenni, melyeket azonnal harcba is vetettek. A kínaiak az északi pályaudvar környéki állásaikat minden jel szerint feladni készűlnek.

(KALGAN.) (Reuter.) Peking és Hankau között a vasutvonal egy szárnyvonal kivételével teljesen a japánok kezébe került.

(SANGHAI.) (Reuter.) A japán admirális közölte az európai negyed katonai parancsnokságaival, hogy két kínai repülőgép japán jelzéssel szállott fel nyilván azért, hogy támadásokat intézzen az idegen negyedek ellen és diplomáciai bonyodalmakat teremtsen.

(SANGHAI.) (Reuter.) Az amerikai gőzös bombázásáról az Exchange Telegraph ujabbán a következőket jelentí: A hajó neve a President Hoover volt. A 22.000 tonnás gőzösön 237 utas és 328 legénységi állománybeli személy tartózkodott. A bombázás a Jangcekiang torkolatánál lévő világítótorony közelében történt. A sebesültek száma 3 súlyos és 7 könnyebb természetű. Egy utas eltűnt. A hajónak a Cumber-

land angol torpedóüző sietett segítségére. A nankingi angol és az amerikai konzulátus azonnal interveniált. A hajó parancsot kapott arra, hogy azonnal folytassa útját Japán felé. Ugyanakkor Washington utasította a kereskedelmi flotta vezetését, hogy tiltsák be a hajóknak Sanghaji látogatását. A kínai kormány sajnálatát fejezte ki az esemény felett és azzal mentegette magát, hogy pilótái csapatszallító japán hadihajónak nézték a gözöst.

(PEIPING.) (Reuter.) A Domei iroda jelentése szerint a visszavonulóban levő kínai csapatok a Peking-Hankau vonalon megtámadtak egy francia missziós telepet, ott egy lelkeszt megöltek és többet magukkal hurcoltak. A nankingi kormány erősen cáfolja e híradást.

(SANGHAI.) (Reuter.) Yarnell amerikai tengernagy elrendelte, hogy a sanghaji kikötőben állomásozó amerikai kereskedelmi hajók hagyják el a kikötőt és haladéktalanul folytassák útjukat Japán, vagy a Filippi szigetek felé. Ugyanakkor hivatalos értesítést is adott ki Yarnell a President Hoover sebesültjeinek állapotáról. Eszerint 7-en sebesültek meg súlyosan, de nem életveszélyesen és 12-en könnyebben.

(SANGHAI.) (Reuter.) A japán tüzéség tegnap egész napon át lőtte az északi negyedet és ott több házat lerombolt. A bombardement a lakosságban is nagy pusztitást okozott.

Kína jegyzékben ismertette a Népszövetséggel a keleti helyzetet

(GENF.) (Reuter.) Kína népszövetségi delegátusa tegnap terjedelmes jegyzékben ismertette a Népszövetség előtt a keleti helyzetet. Előadja a jegyzék, hogy

Japán már nagyon régen tervezte ezt a megrohanást, ami által nemcsak a népszövetségi megállapodást, de a Kellog-paktumot és a kilenchatalmi szerződést is megszegte.

A jegyzék tárgyalása Avenol népszövetségi főtitkár nyilatkozata szerint a legközelebbi rendes ülésen programra kerül.

Angol hajókat tartóztattak fel a japánok

(LONDON.) A Reuter távirati ügynökség jelenti Sanghaiból, hogy a japánok feltartóztatták és átkutatták a The Thekiang és a Wan-Ow nevű angol hajókat. A két angol hajót fegyveres japán matrózok kutatták át, majd a hajó iratainak átvizsgálása után útjára bocsátották. Hivatalosan még nem erősítették meg a két angol hajónak a japánok részéről feltartóztatásáról és átkutatásáról szóló jelentést.

Japán hivatalos jelentés

(TIENSIN.) A japán főhadiszállás azt jelenti, hogy a japán csapatok feltartóztatás nélkül, de azért lassan haladnak előre a Tientsin-Bukau vasútvonal mentén délnyugat felé. Liukuantum helységet megismételt támadások után a japán csapatok elfoglalták.

Csang-Kai-Sek nyilatkozata

(NANKING.) Csang-Kai-Sek marsall hivatalos nyilatkozatot adott a Reuter távirati iroda tudósítójának és többek között a következőket mondta:

— Feltétlenül szükséges volna, hogy nemzetközi közbelépés történjék a hivatalos hadüzenet nélkül kitört japán-kínai háború további elharapódzásának megakadályozása érdekében. Ez a nemzetközi közbelépés nemcsak Kína érdekében volna szükséges, hanem az általános béke biztosítása szempontjából is kívánatos. Japán azzal a hátsó céllal kezdte meg a háborút, hogy megfélemlítse az egyik kontinentális hatalmat. A háborúnak Kína szempontjából eddig az az öröndetes eredménye volt, hogy egységbe tömörítette és a nemzeti ellenállás gondolatának fenn tartás nélkül megnyerte Kína egész lakosságát azzal az ellenéges állammal szemben, amely sorozatosan megsértette az általános kötelező nemzetközi szabályokat és tanujelét adta annak, hogy felfogásából, tevékenységéből, intézkedéseiből hiányzik minden emberi érzés. Japán ebben a pillanatban rend-

kivül erősnek látszik, Kína a maga részéről mégis a léghatározottabban viszszaütasítja azokat a kezelési módokat, amelyekben Japán a jövőben részesíteni kívánja. Japán embertelen intézkedéseivel teljesen szétrombolta a Kínával létesíthető kereskedelmi kapcsolatainak lehetőségét és bár Kínában

Elismerik Franco tábornok hadviselő jogát a délamerikai latin államok

(MONTEVIDEO.) (Reuter.) Itteni politikai körökben komolyan tartja magát az a hír, hogy a délamerikai latin államok között Uruguay kezdeményezésére diplomáciai tárgyalások indultak meg Franco hadviselői jogának elismerése tárgyában. A hír még megerősítésre szorul.

30.000 adag ebéd és 40.000 adag tej Santander éhezői számára

(SANTANDER.) (Reuter.) Franco tábornok rendeletére népkonyhákat állítottak fel Santander uccáin, melyek naponta 30 ezer ingyen ebédet és 40 ezer adag tejet szolgáltatnak ki az éhező lakosság számára.

Kiutasítják a nemzeti Spanyolországból a francia állampolgárokat

(SA4LAMANCA.) (Reuter.) A nemzeti kormány értesítette hatóságai útján a nemzeti Spanyolországban tartózkodó összes francia állampolgárokat, hogy készüljenek el arra, hogy esetleg 48 órán belül el kell hagyniuk az ország területét. Ez az intézkedés retorzió akar lenni a francia kormány azon intézkedésére, hogy a biarritzi és St. Jean de Luz-i Franco-féle megbízottaktól megvonták a tartózkodási engedélyt. A kiutasítandó francia polgárok között sokan vannak olyanok, kik már évtizedek óta Spanyolországban élnek.

Maniu a szövétai tanácskozáson kifejezte híveinek:

„Nem kezdek semmiféle olyan politikai tevékenységet, amely Mihalache elnök és a párt helyzetét megnehezítené“

(SZOVÁTA-SOVATA.) Maniu Gyula szövétai villájában beható politikai tanácskozás folyt le a nemzeti parasztpárt volt elnöke és legbizalmasabb személyi hívei között.

Maniu a tanácskozáson részletesen ismertette a bel- és külpolitikai helyzetet.

A vitában dr. Pop Jonel, Leocutia Aurel, Virgil Solomon, Stoichita Josif, dr. Valentin Borutiu, dr. Bianu Cornel, Ilie Lazar, Juliu Marseiu, Banciu, dr. Raicu dr. Veliciu, dr. Oros és Augustin Pop vettek részt. A tanácskozáson

kegyeletes módon emlékeztek meg a nemzeti parasztpárt nagy halottjainak, dr. Socol Aurelnak, a párt kolozsvári tagozata elnökének érdemeiről és tevékenységéről.

A tanácskozásról szóló beszámolóban Dimineata azt írja, hogy Maniu magatartása a jelenlegi politikai helyzetben minden vonatkozásban a régi, ismert marad és

csaknem kereskedelmi monopóliumot élvezett, szó sem lehet többé arról, hogy ez a kereskedelmi kizárólagossági jelleg valaha is állandósuljon éppen Japánnak minden emberi méltóságot és jóérzést nélkülöző politikája és intézkedései következtében.

Saragossánál még mindig kemény harcok folynak

(SARAGOSA.) (Reuter.) A köztársasági csapatok tegnap újabb támadásokat indítottak Almodovarna és Belite környékén a nemzetiek ellen és sikerült is Almodovarnánál tért nyerniük. A belitei támadást azonban a nemzetiek nemcsak hogy megfújták, hanem komoly ellentámadásba is mentek át.

Tovább nyomulnak előre a nemzetiek az asturiai szakaszon

(BILBAÓ.) (Reuter.) Franco csapatai az asturiai szakaszon folytatva előnyomulásukat, megszállták San Vincente de la Berceat és az Escudo hegylanc legmagasabb pontját. Ellenállással nem igen találkozott, mert a köztársaságiak elkedvetlenedve sorra adják meg magukat. A foglyok elbeszélése szerint a katalán és a valenciai csapatok között állandó az ellenségeskedés, miért is most lehetőleg külön-külön szerepeltetik őket.

Saragossa bombázása

(SARAGOSA.) (Reuter.) Köztársasági reptől tegnap bombázták Saragossa városát és ott igen nagy károkat okoztak. Később nemzeti vadászpilóták távozásra kényszerítették őket és egy gépüket lelőtték.

hogy a nemzeti parasztpárt volt elnöke semmiféle olyan politikai tevékenységbe nem kezd, amely a párt jelenlegi elnökének, Jon Mihalachenak helyzetét bármilyen tekintetben is megnehezítené

és a bekövetkező személyi és rendszer-változás esetén a nemzeti parasztpárt kormányrajuthatását késleltetné.

— ELVESZETT ma reggel a Str. Dragalina sarkán, az Astoria szálloda előtt levő autótaxi állomáson egy hivatalos ügyiratokat tartalmazó aktatáska, amelyet egyik helyi hatóság titiszviselő a hivatalos ellenőrzés során valamelyik autótaxin felejtett. Az illető titiszviselő kéri a megtalálót, hogy a részére értéktelen iratokat tartalmazó irattáskát szolgáltatassa be a Calea Regele Ferdinand 37. szám alatt az I. emeleten levő lakására, ahol illő jutalomban részesül.

Mégis szétválasztják az ipari ágazatokat

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Mint ismeretes, az új ipartörvény úgy intézkedik: az iparos szakmájának csak egy ágazatát üzheti.

A butorasztalos nem végezhet épületmunkát, a borbély nem tarthat hölgyfodrászatot, manikürszalont stb. A törvénynek eme súlyos rendelkezése ellen az iparosság már ismételt felemelt tiltakozó szavát, de eredménytelenül. Legutóbb a fodrász-ipari szindikátus rendkívüli közgyűlése tiltakozott a szakmai iparügyi miniszterhez is. Az emlékiratra most küldötte meg a választ az iparügyi miniszter — a munkakamara-hoz.

A miniszteri leirat szigorú utasítást tartalmaz arra nézve, hogy a törvény rendelkezését hajtsák végre. A munkakamara ipari osztályának haladéktalanul nyilatkozatra kell felszólítani az érdektelt iparosokat, hogy iparuk melyik ágazatával kívánnak a jövőben foglalkozni.

Magyarország fizetni akar

(WASHINGTON.) (Reuter.) Magyarország külügyi hivatal nem várt javaslatot küldött az USA külügyi hivatalának a legközelebbi három év alatti fizetési módokról, mely Amerikában, hol az adósság ily gyors rendezésére nem számítottak, rendkívül kedvező benyomást keltett. A magyar javaslatra Hull külügyi államtitkár válaszolt és azt elfogadta.

Budapestre utaztak a katolikus rokkant kongresszus delegátusai

(BUDAPEST.) (Reuter.) A katolikus rokkantak delegátusai tegnap 30 társas gépkocsin a magyar fővárosba érkeztek, hol ma délelőtt ünnepi misén vesznek részt, majd megkoszorúzza a hősök emlékkövét, tisztelő látogatást tesznek a miniszterelnökségen. Délután Serédy Jusztinián hercegprímás fogja őket teán vendégül látni.

Újabb terrorcselekmények Palesztinában

(JERUZSÁLEM.) (Reuter.) A Jeruzsálem és Haifa közötti országon arab bandák megtámadtak egy utassal telt autóbust és egy zsidó utast megöltek és többet megsebesítettek. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tettek a tettesek kézrekerítésére. Jeruzsálemben viszont egy ismert arab terroristát lőtték le a nyílt uccán. A hatóságok véleménye szerint ez utóbbi merénylet összefüggésben van az országuti támadással, melyben ez az arab állítólag szintén részt vett.

— MEGHALT FÉNYES SAMU. Különös sorsu, különös tehetségű ember halt meg vasárnapra virradó hajnalon. Fényes Samu egykor nagysikerű író, jónévi publicista és ügyvéd 76 éves korában Bécsben elköltözött az élők sorából. Valamikor Kassán volt ügyvéd, de negyven évvel ezelőtt Budapestre költözött, ahol az ügyvédkedés mellett irodalommal is foglalkozott. Kuruc Feja Dávid és a Csöppség című darabjai hatalmas sikert arattak. Regényeket és novellákat is írt. Rendes körülmények között egyike lett volna a magyar irodalom jelentékeny alakjainak, de a Károlyi rezsim alatt politikába sodródott és később is nagy szerepet játszott. A forradalom bukása után külföldre került és először a tollal is nem a legdicőségesebb szerepet játszotta, végtelenül sokat ártva nemcsak a magyarságnak, de az emigránsoknak is.

Ruhájának

eredeti színét visszavárasztja, gyümölcs, festék és zsírfoltokat a legnagyobb szakértelemmel távolít el a

CZINK

vegytisztító és festőgyár

Ünnepel a harisnyás székelyek Athénjé

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület vándorgyűlésén lelkesen éljenez és tapsol Küküllő-mente

(SZ.-UDVARHELY-ODORHEIU.) A város már korán talpon van. A máskor élettelen uccákon tolonganak az emberek. Az arcokon mosoly ül, mindenkin érzik valami ünnepre való készülődés. Igen, ma nagy és feledhetetlen napja van Udvarhely városának.

A hetvenkilenc évvel ezelőtt megalakult „Erdélyi Múzeum-Egyesület” tartja vándor nagygyűlését a székely anyavárosban, a harisnyások Athénjében.

A várú kicsinye, nagyjá lelkesen készült már hetekkel ezelőtt ezekre a napokra, amelyeket az egyesület kiváló tudósainak szakelőadásai avatnak feledhetetlenné.

Ünnepélyes pillanatok

A kolozsvárról érkező vezetőséget lelkes örömmel fogadják. Udvarhely polgárai. Dr. Jodál Gábor rendezőbizottsági elnökkel az élen. A szép számban érkezettek jó hangulatban elindulnak szállásaikra, hogy lerázzák magukról az utjórát... Lassan alkonyodni kezd. A lebukó nap vére bearanyozza a kekesen tündöklő hegylécet a sok történelmi emlékekkel büszkélkedő várost, br. Orbán Balázs szülővárosát. A langyos

alkonyi szélben a lelkes tömeg kiindult a Szejke-gyógyfürdő mellett levő br. Orbán Balázs síremlékéhez, ahol dr. Jodál magyarpárti elnök kegyeletes hangon leróta hálóját a székelyek nagy halottja elé.

Kezdődik a diszgyűlés

Vasárnap délelőtt. A nyárvégi szép napsütésben olyan a város, mint a megbolydult méhkas. A többszázados református kollégium már hívogatólag várja az összesereglett lelkeket. A tornacsarnok felső felében faragványos kapu keretezi a színpadot. A tágas teremben ünnepi csend. Közben megérkezik a megye főispánja, Constantinescu, a polgármester Hetcser és a két román főpap is. A színpadon elhelyezett zöldasztal mellett ott látjuk: Bárá Jósika Jánost, a vándorgyűlés alelnökét, dr. Balogh Ernőt, dr. Kántor Lajos titkárát, dr. Tavaszy Sándor teológiai professzort, dr. Koleszár igazgató-főorvost, dr. Tusa Gábort, Vári Albert dékánt és Nyirő József szerkesztőt. Bárá Jósika az elnöki megnyitóban elmondja, hogy az Erdélyi Múzeum-Egyesületet gróf Mikó Imre 1859-ben teremtette meg. Jósika báró kiemeli, hogy már a románság megértette, hogy ez a nagymultu kulturális egyesület nem üz semmi politikát, hanem az emberiség szebb és boldogabb jövőjéért küzd a tudomány ártalmatlan fegyvereivel.

A román megyei és egyházi előkelőségek tisztelet-nyilvánítása. A polgármester örömeinek ad kifejezést, hogy az egyesület itt Udvarhelyen üdvözlő heti és áldását kéri az Istentől erre a „becsületért és emberiség közhasznáért munkálkodó egyesületre, amelynek csak fénye van.”

Jósika báró lelkesen köszöni a román vezetőség elismerő és további munkára buzdító meleg szavait. Közben megtörténik a titkári jelentés és dr. Jodál Gá-

Lelkes éljenezés és kitörő tapsorkán

Az óra mutatója már tizenkettőt mutat, amikor dr. Balogh Ernő szólásra emelkedik, hogy előadását megtartsa. Dr. Balogh Ernő rokonszenves arca és közvetlen előadó modora azonnal meghódítja a közönséget. Eőadása lebilincselő. A világmindenség titkai közé viszi a hallgatóságot és az anyagok változásának visszatérő útjairól beszél... Eőadását lelkes taps és éljenezés követi. A közönség gazdag tapasztalatokkal távozik. Még három ilyen tudományterjesztő nap gyönyörűségét fogja élvezni a város és a vidék közönsége. Huszonnyolc kiváló szakember és tudós tart előadást.

Dr. Tavaszy Sándor beszéde

A diszgyűlés után kezdetét veszi a közebéd. Az EME alapítójáról, gróf Mikó Imréről emlékezik meg dr. Tavaszy professzor. Idézi Mikó szellemét, a tudomá-

Kulturális és gazdasági szempontból is hatalmas jelentőségű lesz a Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A jelek azt látszanak bizonyítani, hogy az Országos Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlése méreteiben és jelentőségében is felül fogja mulni az előző hasonló nagygyűléseket. A román határok között élő magyarság legkiválóbbjai fognak felvonulni és nemcsak politikai, de gazdasági és tudományos szíkon is ismertetni fogják a kisebbségi magyar nemzet kulturális, gazdasági és politikai adottságait.

A tanácskozások vasárnap reggel 9 órakor kezdődnek. A vendégek nagy része azonban már az előző napokban meg fog érkezni Sepsiszentgyörgyre. A szakosztályi ülések napirendje a következő:

A közművelődési szakosztály szeptem-

ber vándorgyűlési társittkárát való megválasztása. Mielőtt az egyesület tudományos szakosztályai

megkezdénék az előadás-sorozatát, a vezetőség hódoló táviratot küld Öfelségének a királynak.

Dr. Jodál Gábor megköszöni az elnöki tisztelet és megígéri, hogy a város magyaráival egyetemben azon munkálkodik, hogy az Erdélyi Múzeum-Egyesület lelkes és hasznos tagokra találjon ebben a tudományos városban is.

nyos élet soha ki nem hunyó lángját, amely utat mutat a küzdelmek homályában. Ez az egyesület a lelkek földjébe hinti a tudomány magját, amely sohse terem mérges gyümölcsöt, csak közhasznú, emberiséget előbb vivő világosító és nemesítő értékeket.

A diszgyűlés közönsége lelkesen hallgatta a szónokot.

Az ég ragyogóan kék, még szellő sem rezdül. Talán az Isten is azt akarja, hogy ez a székely anyaváros mindenről zavartalanul töltsön három szepnapot a Múzeum-Egyesület által ebrentartott tudományok szövetségének csillogó fényében... Az előadások nagy érdeklődések mellett folynak három napon át, majd a legendás szépségű vidék megtekintésére kirándulás keretében kerül sor.

Gyallay Pap Sándor.

tember 3-án délelőtt 9 órától délután 2 óráig ülést tart. A szakosztály elnöke dr. Paál Árpád. Eőadók: dr. Pál Gábor Csikszereda, dr. Willer József képviselő, Bucuresti, dr. Balogh Arthur szenátor Kolozsvár, dr. Schmidt Béla orvos Marosvásárhely.

A kisebbségi szakosztály ugyancsak 3-án 9 órakor ülésezik a „Háromszéki takaréks” disztermében. Elnök: dr. Jakabffy Elemér, aki megnyitójában a londoni kisebbségi kongresszusról fog beszélni. Eőadók: br. Josika János képviselő, dr. Fekete János ügyvéd Marosvásárhely, dr. Szilágyi Olivér ügyvéd Marosvásárhely, Bokor Béla ügyvédjelölt Bucuresti.

A közgazdasági szakosztály dr. Gyárfás Elemér elnöke mellett a Városi Diszteremben ül össze. Eőadók: dr. Debrezy Béla Brassó, Szabó Béni országgyűlési képviselő Brassó, dr. Kovács Károly ügyvéd Csikszereda, gróf Teleki Ádám földbirtokos, az Erdélyi Gazda szerkesztője Marosujvár, Tegedy László, az EGE főtisztviselője Kolozsvár, Asztalos Sándor ügyvéd Kolozsvár, dr. Jatzkó Elemér ügyvéd Nagyvárad.

A Magyar Párt országos nagygyűlése szeptember 4-én délelőtt 10 órakor kezdődik a Kolca kertben. Az elnöki megnyitót Bethlen György gróf mondja.

A nagygyűléssel kapcsolatban a sepsiszentgyörgyi székely nemzeti múzeum igazgatósága szeptember 4-én délután szabadtéri ünnepséget rendez.

Jólinformált forrás szerint a Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlésén most először

a külföldi sajtó is képviseltetni fogja magát,

amennyiben több világlap bukaresti munkatársa is megjelenik Sepsiszentgyörgyön

Itthon

„Mindenütt jó, de legjobb otthon” — mondja a közmondás s valóban mély bölcsesség van ebben a kis mondatban. Egyszerű környezetünkben elkívánczunk ki a nagyvilágba s azt gondoljuk, hogy ott majd elfeledjük minden bánatunk és valóban boldogok leszünk. Jó is meglátni mindazt, amit alkotott az emberi elme s élvezni a kultúra sok áldását és részesülni az emberi műveltség ténykedéseiből. Azonban mindezek csak akkor igazán boldogítóak, ha nem teljesen idegenek tőlünk.

Budapest Szent István hete csak annak nyújt tartós élményeket, akinek valóságos hite s népének művészi formában való megjelenése és annak értékelése a nemzeti célok legmélyén gyökerezik. Prága ódon köveit, eredeti Szt. György szobrát, (amely a magyar Kolozsvártestvérek alkotása), híres zsidó temetőjét, Husz János emlékművét, Károlyhidját csak az tudja teljesen méltányolni, aki már itthon megtanulta saját népének ősmaradványait, régi emlékeit ismerni és kegyeletes tisztelőben tartani. München Német muzeuma, amely leghűbb tükre az emberi kultúra fokozatos haladásának, csak annak beszél a fejlődés lelken keresztül, aki saját népe életében képes felfedezni az ember haladásának útját. Ami tőlünk teljesen idegen, azt meg nem értjük s igazán nem szerethetjük, csak éppen csodáljuk és bámuljuk.

Páris kiállítás kiállítás csak éppen beletekintést enged a mai ember legkiválóbb alkotásaiba s a lebontással fenyegetett Eiffel-torony esti zöld fényében s rakétás megvilágításban is eszünkbe juttatja, hogy itt csak egy ideiglenes alkotással van dolgunk, ami arra való, hogy megcsillogtassa előttünk az emberi alkotás szépségeit és csúcspontjait és azután újból eltűnik szemünk elől, hiszen mindig nem lehet karácsonyunk, vannak hétköznapiak is. Minden nem való kiállításra s a kiállítások minden időben csak varázslatos szemüvegek voltak, amelyek keresztes szemlélheték azon idők csúcsteljesítményeit. Ezért épülnek a pavilonok, alakulnak gyönyörű parkok s mikor eltelik a megszokott idő, lebomlik minden s vége az igézetnek.

Brüsszel gyémántjai akár otthon, akár Párisban csak rendőr, vagy más felügyelő fedezet mellett tekinthetők meg s bár ragyognak, fénylenek, lelkünket melegséggel el nem töltik, mert ott van bennünk a tudat, hogy a páratlan fény mellett páratlan árnyék van s igen sokszor a legszörnyűbb tragédia, aminőnek egyikünk sem óhajta részese lenni. London hihetetlen forgalma s népének nyugodt, de villámgyors munkája talán legközelebb áll az állandósítható és értékeket termelő emberi életéhez, amely ha ma nem is, de valamikor birtokunk lehet nekünk is, ha továbbadunk nagy munkával és nemes igyekezettel az ember útján, a saját utunkon.

Szóval mindenütt lehet jó, de mivel itthon van életünk alapja, helye, munkamezőnk, hivatásunk tere, állandó foglalkozásunk lehetősége, itthon van a tiszta levegő, multunk s jövő reményünk, valóban nekünk a legjobb itthon.

Reménnyel, munkaszeretettel, életkedvvel dolgozzunk hát itthon!

Dr. Kiss Elek.

Elhalasztották az új városi főjegyző kinevezését ellenbenyújtott felebbezés tárgyalását

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Közöltük, hogy dr. Pop Victor ügyvédnek városi főjegyzővé történt kinevezését többen megfelebbezték a közigazgatási bírósághoz. A felebbezők a közigazgatási bírósághoz intézett folyamodásukban arra hivatkoznak, hogy dr. Pop Victornak nincs meg a közigazgatási törvényben előírt képesítése és így kinevezése jogtalanul történt. A közigazgatási bíróság a napokban tűzte tárgyalásra a felebbezés ügyét. Érdemes tárgyalásra azonban nem kerülhetett sor, mert a felebbezés alátámasztásul szolgáló adatokat nem terjesztették be. Ezért a tárgyalást a bíróság a jövő év február 22-ére napolta el.

A belügyminisztérium kizárólagos engedélye alapján

a Venus-Hungária és Lazio-Ferencváros mérkőzés alkalmából

utlevél és vízum nélküli

különvonatot indít Budapestre a

Wagons-Lits // Cook

utazási vállalat Cluj, Piața Unirii 18.

Indulás Clujról: szept. 10. pénteken reggel 9.30 körül. Visszatárazás Budapestre szept. 15. éjjel 12 körül. Csak egy fényképes igazolvány szükséges. Összes költség oda-vissza

Lei 1450

A pontos indulási időt a napilapokban közöljük. Jelentkezés fenti irodában legkésőbb szept. 4-ig. Vidékieket figyelmeztetjük, hogy úgy a teljes összeg, mint az arcképes igazolvány legkésőbb szept. 3-ig birtokukban kell legyen.

Meggyezett a város az ortodox zsidó hitközséggel

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) Alig egy év-tizede történt. A helyi ortodox izraelita hitközség temetőhelyet kért a várostól. Az akkori városvezetőség honorálta a kérelmet,

mintegy félholdnyi területet jelölt ki temető céljaira a Hősök temetője mellett.

A hitközség annak rendje és módja szerint átvette a temetőt, bekerített és rövidesen egymásután domborultak a sírhantok: megindult a temetkezés az új sírkertben.

Az elmúlt évben azután furcsa dolog történt a temetővel. A város jelenlegi vezetősége átvizsgálta a zsidó hitközség részére történt telekajándékozás adatait és

megállapította, hogy a hitközség sokkal nagyobb területet vett birtokba, mint amennyit a város annakidején átadott.

Erre a tanács határozatot hozott, amelyben felszólította a hitközséget, hogy a jogtalanul birtokolt területet adja vissza a városnak.

Ez azonban nem történhetett meg, mert a vitás részen is temetkeztek és a halottak háborítását szigorúan tiltja a zsidó vallási törvény. Hosszu tárgyalások indultak meg azután a város és a hitközség között a vitás ügy elrendezésére. Végre

most sikerült egyezséget kötni a két félnek.

A város a vitás temetőrészt átengedte a hitközségnek harmincévi időtartamra 80 ezer lejes megváltási összeg lefizetése ellenében.

„A termelő és a fogyasztó” céggel beszerzési és értékesítési szövetkezetet létesít a kolozsvári mezőgazdasági kamara

A kolozsvári mezőgazdasági kamara vezetősége elhatározta, hogy „A termelő és a fogyasztó” cégelnevezéssel beszerzési és fogyasztási szövetkezetet létesít. A szövetkezet alapításáról a mezőgazdasági kamara vezetősége a következő hivatalos felhívást adta ki:

A kolozsvári mezőgazdasági kamara értesíti a mezőgazdákat, tisztviselőket és kiskereskedőket, hogy „A termelő és fogyasztó” elnevezéssel beszerzési, termelési és értékesítési, mezőgazdasági szövetkezetet létesítést határozta el. Kolozsvár székhellyel, amely Kolozsvármegye egész területén fejtené ki tevékenységét.

A létesítendő szövetkezet közvetlen kapcsolatot létesít a termelő és a fogyasztó között, kizárva a közvetítőket, akik úgy a termelőket, mint a fogyasztókat terheli üzérkedéssel.

A szövetkezet fiókokat nyit Kolozsváron és a vidéki városokban is, amelyek az áru- és szolgáltatások, a mezőgazdákat védőmaggal, mezőgazdasági gépekkel, gyapot, fűszerárúval és minden egyéb közszükségleti cikkekkel látják el, ezzel szemben összegyűjtik a mezőgazdasági termékeket, a gabonát, gyümölcsöket, bort, szárnyasokat, tojást, tejet, turó- és sajtféléket stb., amelyeket úgy a kolozsvári fiókok, mint a vármegye egyes helyein létesített szövetkezeti fiókjai útján értékesítenek.

Aki a létesítendő szövetkezetnek tagja akar lenni, legalább egy darab, egyenként 1000 lej névértékű részjegyet kell lejegyezzen, amely összegből 10 százalék, ezenkívül pedig 50 lej beiratási díj az aláírással egyidejűleg lefizetendő. A részjegyek lejegyzése Kolozsváron közvetlenül a mezőgazdasági kamaránál, a vármegyei prefektúra épületében, a vidéken pedig az illetékes mezőgazdasági szolgálati ügyosztálynál eszközölendő, ahol egyidejűleg lefizetendő a részjegy 10 százaléka, a hátralékos összeg pedig 1 év alatt részletekben.

Abban az esetben, ha legalább 100 tag részjegyet jegyzett le, összehívják az alakuló közgyűlést, amely megválasztja a szövetkezet igazgatóságának és felügyelő bizottság tagjait, valamint azokat, akiket az igazgatóság kiküldöttének ellenőrzése mellett a szövetkezeti fiókok vezetésével bíznak meg.

A szövetkezet tagjai hathónapos hitelt kaphatnak, hogy megfelelő lehetőséggel rendelkezessenek szükségleteik beszerzésére.

A szövetkezet alapítását felhívását dr. Nemes Ilarie, a mezőgazdasági kamara igazgatója és Victor Zaharia agrármérnök a mezőgazdasági kamara igazgatója írták alá.

Sport

15 menetes gyilkos küzdelem után pontozással győzött a „barna bombázó” az angol T. Farr ellen

(NEWYORK.) Tegnap este, mintegy 80 ezer főnyi közönség jelenlétében tartották meg a nagy érdeklődéssel várt Joe Louis amerikai ökölvívó és Tommy Farr angol nehézsúlyú bajnokok közötti mérkőzést. A Madison Square hatalmas arénája zsúfolásig megtelt. A fogadások legnagyobb részét a néger boxolóra kötötték 4:1 arányban, akitől kitéréses győzelmet vártak. 15 menetes irtózatot küzdelmet vívott a két ökölvívó. Tommy Farr sokkal keményebb ellenfélnek bizonyult, mintsem gondolták. Keményen állta a „barna bombázó” ütéseit és ellentámadásai sokszor fenyegették a kiütés veszelmével a néget. Végül is diadalmasan győzött Joe Louis nagyobb rutinja és a 15 menetes küzdelem után a legminimálisabb pontfókéval a néget hirdették ki győztesnek a fanatikus közönség tomboló lelkesedése közben. Néger ide, néger oda, a fontos az, hogy a világbajnokság az Újvilágban maradjon...

A világbajnoki címért Joe Louis és a német Schmeling, aki egyébként jelen is volt a viadalon, fognak megküzdeni.

Tizenkilencre szűkítették a jugoszlávok elleni labdarúgókeretét

(BUCURESTI.) A labdarúgószövetség a vasárnapi mérkőzések tanulságai alapján a jugoszlávok ellen a következő keretet állította össze:

Kapusok: Szadovszky, Jordachescu, Pavlovics. — Háttérdek: Felecan, Sfera, Chiriu, Bürger. — Fedezetek: Raffinsky, Juhász, Vintila, Szaniszló II., Demetrovics. —

Csatárok: Bindea, Schwartz, Barátky, Bodola, Dobay, Kovács, Bogdan.

Ez a keret Temesvárra utazott, ahol csütörtökön még egy edzőmérkőzést játszik és utána összeállítják a csapatot, amely szombaton utazik Belgrádba dr. Morar Teofil és Luchide főtitkár vezetésével.

Öfelsége jelenlétében tartották meg a sinai hegyversenyeket

(BUCURESTI.) Öfelsége Károly király és Mihály nagyvajda jelenlétében tartották meg az autós és motorkerékpáros hegyibajnokságok második részét, melyeknek eredményei a következők:

Sportautók: 1 P. Cristea Ford 2 p 37.40 mp (pályarekord), 2 J. Călcianu Hotschkiss 2 p 39.88 mp, 3 L. Niculescu BMW 2 p 40.85 mp. — Fabinyi László Wanderer gépével és 2 p 50.05 mp-es idejével 12-ik lett.

Turautók: 1 Călcianu Masseratti 2 p 29.58 mp, 2 P. Cristea Ford 2 p 34.28 mp, 3 J. Călcianu Duesenberg.

Motorkerékpár: 1 P. Vasilescu BMW 2 p 43.9 mp, 2 J. Popa Noston, 3 Román József Rudge.

Oldalkocsis motorkerékpár: 1 B. Assan IRA 2 p 53.19 mp. Pályarekord.

Magyarország második a főiskolai világbajnokságok pontversenyében

(PÁRIS.) A főiskolai világbajnokságokon mint ismeretes, a magyarok fénysikerrel szerepeltek és számarányukhoz képest első helyen végeztek a 26 nemzet között. A fél hivatalos pontversenyben Magyarország második helyen végzett Németország mögött. A magyarok összesen 11 világbajnokságot, 8 második, 7 harmadik, 7 negyedik, 1 ötödik és 1 hatodik helyezést értek el. A pontversenyben 3 Franciaország, 4 Anglia 5 Ausztria, 6 Lengyelország.

Budapesten szedán este német-magyar ökölvívómérkőzés lesz, melynek valószínű győztese a német csapat.

(HELSINKI.) A vasárnapi atlétikai versenyen a 100 m-es síkfutás Walker 10.7 mp-cel, a magasugrást M. Walker USA 195 cm-rel nyerte.

(Medias-Medgyes.) Monopol—Vitrometan 3:1 (2:0). C-ligamérkőzés.

(Baia Mare-Nagybánya.) Tricolor—Aurum 4:1 (3:0), barátságos.

(BRAILA.) Juventus Bucuresti—DUIG 1:0 (0), barátságos.

(Petrosani-Petrozsény.) Jiul—Transilvania Arad 12:0, barátságos. Góllövők: Bulik (8) és Bulea (4).

A KAC Marosújvárról hazatért játékosai tele vannak panasszal. Különösen Bozodeanu bíró ellen hangzanak el éles kifogások, mert az elnézte a Solvay erőteljes játékmódját és őt csak ennek tulajdonítják a 2:2-es döntetlen eredményt. A félidőben a Solvay vezetett 2:1-re, mindkét gólt Ősz lőtte, a piros-fehérek részéről Szabó és Tunyoghy voltak eredményesek. A KAC összeállítása: Morár — Horváth, Földvári — Harag, Szabó, Csiky — Tunyoghy, Székely, Martin, Palocsay, Rámay.

(MISKOLC.) Az MVSC atlétikai versenyén a diszkoszvetést Madarász 47.30 m-rel

nyerte, Kovács dr. MAC 13.92 métert dobott sullyal.

KMSC birkózók—KMSC turisták 0:0. A birkózók a multkor vereséget szenvedtek a biciklistáktól. Ezuttal is csak fél sikerrel szerepeltek és csatáraik nem tudták „megmászni” a turisták „sziklaszilárd” védelmét.

(STRASBOURG.) Az amerikai atléták fényszen szerepeltek a vasárnapi versenyen. 100 yard: 1 Johnson 9.4 mp, 100 m: 1 Johnson 10.2 mp. Világrekord, de enyhe hátszél miatt nem hitelesíthető. 2 Honberger német 10.4 mp, 200 m: 1 Johnson USA 2.09 mp, 100 méteres gátfutás: 1 Kirt Paterek USA 13.8 mp. Világrekord beállítva. Súlylökés: 1 Ellis USA 15.71 m. Diszkoszvetés: 1 Carpenter USA 51.67 m.

Vaskereskedők—Cipőkereskedők 1:0 (0:0) Fesztékkereskedők—Szabók 3:1 (0:1). A festékkereskedők csapatának győzelme nagy meglepetés. A sáros, csuszós talajon a szabók csapata nem tudott érvényesülni. A festékkereskedők csapatának kapusa szenzációsan védett.

Teke-sport

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A tordai Újság-író-napon megtartott tekezőverseny, mint jelentettük, holtversenyyel végződött. Pálffy István és Zsigmond János között, akik mindketten 25 ponttal kerültek az élre. A döntő rádobást tegnap tartották meg Tordán Moldovan Simon pályagondnok, Both Füzér, Nagy és Fodor tagokból álló bizottság előtt. A rádobást Pálffy István nyerte és így ő kapta meg Móricz Béla remek bronz tek-ző-szobrát.

Turul-Gloria barátságos mérkőzés szombaton este 8 órakor a Turós-féle kettős tekepályán.

Zsinór-Matador revánsmérkőzés lesz vasárnap délelőtt 11 órakor a Moderna-kettős-pályán.

Társaság

(1) Szakmai gyűlések. A cluji Könyvkötő Munkások szeptember hó 1-én, szedán este 7 órakor az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak.

— A Cluji Fodrász- és Borbelymunkások szeptember hó 2-án, csütörtökön este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban rendkívüli szakmai közgyűlést tartanak.

Rádió

SZERDA, szeptember 1.

Bucuresti. 6.30: Torna, vidám zene, lemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadás, hírek. 13: Déli zene, hírek. 19: Lemezek, előadás. 20.40: Tombulis hármas 21: Silvestri zongoraművész játéka. 21.35: Román zene lemezek. Hajdar Muhidin bagdadi csellóművész játszik. 22.10: Helta Aida énekel. 22.40: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éternd. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.05: Kamaraének. 13.45: Hírek. Szalonzene. 15: Hírek. 17.15: Előadás. 17.45: Hírek. 18: Hegedű. 18.30: Versek. 19.30: Csevegés, cigányzene. 21.05: Kőtemények. 21.30: Hírek. 21.50: Zenekar. 23.05: Lillei magyar lelkész üzenete franciáországi magyarokhoz. Jazz zene. 23.50: A Nemzetközi Egyetem Népszövetségi Federáció elnöki nyilatkozata a budapesti kongresszus alkalmából. 23: Hírek. 23.10: Magyar-német válogatott ökölvívómérkőzés közvetítése a fővárosi Nagycirkusból. 24.40: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 20.25: Felolvasás. 20.55: Zongoraverseny. 21.30: Hanglemezek. 22.35: Hírek.

Bécs. 13: Lemezek. 14.10: Könnyű zene. 15: Operarészletek. 17: Lemezek. 18.30: Vonnégys. 20.25: Szimfonikusok. 21.45: Tarka lemezek. 22.45: Hegedűverseny, tánczene.

Berlin. 19: Zenekar. 20.15: Lemezek. — 21.10: Rádiózenekar. 23.30: Tánczene.

Vasró. 19.15: Tánclemezek. 20: Lemezek. 22: Chopin-zene. 23: Szalon és jazz zene. 23.20: Lemezek. 24.15: Tánclemezek.

ISKOLA

— Iskolai értesítés. A róm. kath. egyházközség a közönség tájékoztatására közli, hogy a fenhatósága alatt álló elemi iskolákban a beiratások szeptember 1—10-ig tartanak. 1. Augusztus elemi leányiskola és ovoda Str. Gh. Cosbuc 1. szám alatt. 2. Marianum elemi leányiskola Cal. Regele Ferdinand 66. sz. alatt. 3. Lyceum elemi fiúiskola Str. Kogălniceanu (Farkas-u.) 2. szám alatt. 4. Szt. Péteri elemi vegyes iskola C. Marechal Foch 123. sz. alatt, mindennap délelőtt 9—1-ig. Iskoláinkban felvesszünk bármilyen vallású, magyar anyanyelvű tanulókat, szíveskedjenek jelzett idő alatt önkéntlenül irassák be gyermekeiket, mert 10-én a beiratásokat lezárjuk s később jelentkezőket nem irhatunk be. Bővebb felvilágosítással az egyes iskolák igazgatóságai szolgálnak.

A Református Kollégium elemi iskolájába a beiratások szeptember 1—10-ig tartanak. Azok a szülők, kiknek gyermekeik szept. 15-én és december 31-ike között töltik be a 7-ik élet, szíveskedjenek jelentkezni az iskolaigazgatóságánál már szeptember 13- napján. A tanítás kezdete: szeptember 15.

— A református fiú-főgimnázium tájékoztatója. A református fiú-főgimnázium a javító vizsgákat szeptember 1—4. között, az I. osztályos felvételi vizsgát, valamint az V. osztályos vizsgát szeptember 6-án reggel fél 8 órakor tartják. A felvételi vizsgák jelentkezési határideje szeptember 5. A beiratások rendje a következő: haladó tanulók beírása aug. 25-től szeptember 4-ig. Javító vizsgások beírása: szeptember 5-én. Akik az I. oszt. és V. osztályos felvételi vizsgát szeptember 6-án teszik le, szeptember 7-én iratkozhatnak be. Évnyitó ünnepély szeptember 8-án délelőtt 10 órakor a belvárosi ref. templomban, utána szülői értekezlet a diszteremben. A tanítás szeptember 9-én reggel 8 órakor kezdődik.

1000 pár cipőt minden számban halatlan olcsó árban kiárusítunk.

EL-KA

cipőüzlet. Calea Regele Ferdinand No. 16.

Mit hoz az új színházi évad?

Közreadták a színház új szezonjának játékrendjét - Ösbemutatók, legjobb bemutatók és világirodalmi ciklus

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A színház nyári szünete pár nap múlva véget ér. Az irodákban már lázas munka folyik, a műhelyekben is szakadatlanul készülnek az új darabok diszletei, a tagokhoz pedig ma ment el az igazgatóság körlevele, amely a próbák megkezdésének időpontjául

szeptember hetedikét, keddet jelöli meg. Szeptember 13-án már a zenekari próbák is megkezdődnek, úgy, hogy az idén jóval korábban indul meg a színházi év, mint a múlt években.

Az igazgatóság már összeállította azokat a darabokat, amelyekből a jövő év műsora ki fog alakulni. Kádár Imre dr. igazgató az alábbiakat közli velünk a színház munkatervéről:

A játékterv vázlata

— A színház játékrendjét természetesen azoknak a sajátos és sokszere feladatoknak megfelelően állítottuk össze, amelyeknek betöltésére vállalkoztunk. A zenei művek közé felvettünk néhány nagygényű darabot s megvásároltuk a budapesti színházi kiadótól a legnagyobb sikerű operetteket és zenés vígjátékokat. A prózai műsor pedig a művek három nagy csoportját foglalja össze. Az elsőbe tartoznak az ösbemutatók, tehát azok a magyar, legelsősorban pedig erdélyi darabok, amelyeket elsőnek mi hozunk színre. A második csoportba a legújabb magyar és nem magyar darabok tartoznak, a mai színpadi termés legjava. A harmadik csoportot világirodalmi ciklus gyűjtőnéven állítottuk össze élő és holt klasszikusokból.

A drámai együttes feladata

— A három csoport darabjait — folytatja az igazgató — az alábbi művek közül fogjuk kiválogatni, amelyeket már szerződésileg lekötöttünk:

1. **Ösbemutatók.** A Vigszínházzal kötött ismeretes megállapodás értelmében mi adjuk először elő az erdélyi ciklusukba felvett darabokat, tehát Bánffy Miklós Alvilág és Kakassy Endre Vörös kör c. műveit, továbbá az Erdélyi Helikon és színházunk legújabb drámapályázatának díjnyertes darabját. Ez a pályázat tudvalevőleg a szeptemberi helikoni találkozón dől el. Lekötöttük Szántó György Poseidon leánya c. színművét, Áprili Lajos Idahegyi pásztorok c. drámáját, amelyhez Csiki Endre irt megbi-zásunkból zenét. Az Erdélyi Irodalmi Társaság rendezésében előadjuk R. Jánosy Béla vígjátékát, a Pozsonyi kalandot, az író jubileuma alkalmából. Tervbe vettük Léway Lajos Szent Ferenc misztériumának előadását.

Meller Rózi legújabb darabját, Az emberbarátok c. komédiát nekünk engedte át első előadásra s Zilahy Lajos ígéretét bírjuk, hogy legközelebbi művét nálunk adhatja elő legelőször.

2. **Modern szerzők újdonságai.** Megvásároltuk Molnár Ferenc új vígjátékát, a Delilaht, Hunyadi Sándor Kártyaaffér hölgykörökben, Egyed Zoltán Sziniiskola, Vaszary János Szerelmeiről szó sines c. vígjátékait.

Megvettük Sik Sándor misztériumát, A mennyei dalt, Losonczy Dezső zenéjével és Emmet Lavery, Az ur katonái szerzőjének új művét, amelynek címe Egy óra a Vatikánban.

Megvásároltuk Karel Capeknek, az R. U. R. szerzőjének legújabb s máris világhírű színművét, A fehér kórt, amelyet mi adunk először magyar nyelven, a munkásszervezetek rendezésében.

A kulturközeledés szolgálatában előadjuk A. de Herz egy darabját Marton Lili fordításában és Eftimiu Prometheusát szabadteri előadásban.

3. **A világirodalmi ciklus.** Ebbe a ciklusba felvettük Katona Bánk bányát és Vörösmarty Csongor és Tündéjét, utóbbit Weiner Leó teljes zenéjével, Shakespeare Coriolanját és Othelloját, Molière művei közül A képzelet betegét a felavatási balettel, Ibsen Solness építőmesterét, Rostand Vyrantóját és Sasfiókját, Shaw Candidáját, Schönherr Hit és szülőföldjét

Az énekes-együttes játékterve

— Megvettük Paulini Béla, Harsányi Zsolt és Kodály Zoltán immár világhíres vígoperáját, a Hány Jánost, amelynek előkészületeit nyomban megkezdjük s hihetőleg november közepére be is fejezzük.

— Megvásároltuk az alábbi operetteket, illetve zenés vígjátékokat: Szántó Armand, Szécsén Mihály és Carlo de Fries: A romantikus asszony, Vaszary János, Szécsén Mihály és Eisemann Mihály: Egy vidám éjszaka, Szilágyi-Keller-Harmath és Ábrahám Pál: 3:1 a zerelem javára. Rejtő-Kulinyi és Zsig-

mondy Gyula: Urilány szobát keres, Erdélyi Mihály: Sárgapitykés közlegény, Kiszely Gyula: A nagy kaland, Robert Katscher (a Csodabár szerzője): Gyertyafénynél, Halász Gyula és Eisemann Mihály: Macskazene, Armand-Marchand és Steinbrecher: Szabó a kastélyban, Rejtő-Dr. Sándor Jenő: Nincs szebb, mint a szerelem.

A fent felsorolt gazdag anyagból fogja az igazgatóság kiválasztani az idei műsor egyes darabjait, de a játékrend az évközi darab-termés és a közönség érdeklődése szerint természetesen még módosul.

Ingyen

nem, de a legolcsóbban most szerzheti be szörmeszküszegleteit

WEISZ

szörmeszalonzában, Cluj Calea
I. Regele Ferdinand No. 11. et. I.

GÓLYA-PALOTA

Rengeteg külföldi csoport érkezik Budapestre az Országos Kézművesipari Kiállítás megtekintésére

Budapestről jelentik: Két nap múlva, csütörtökön, szeptember 2-án megnyílik már Budapestén az Őszi Vásár és az azzal kapcsolatos Országos Kézművesipari Kiállítás. Közel 1300 kiállító vonul fel csodálatos remekeivel ezen a nagy-szabású vásáron, amelynek céljaira a városi önkormányzat óriási iparcarnok köré egész csomó nagyszabású pavillont kellett építeni, hogy a rengeteg értékes anyagot művészi környezetben lehessen ország-világ szeme elé állítani. Most már Európaszerte tudják, hogy a kiállítás minden tárgya olyan darabokból áll, amelyek tökéletesen megfelelnek a legfinomabb ízlés és a legkiválóbb minőség követelményeinek és hogy minden egyes tárgy ára a nagyközönség vásárlóerejéhez van hangolva. Ez az oka annak, hogy nemcsak Romániából, de Csehszlovákiából, Jugoszláviából és a távolabbi országokból is egész csoportok jeleztek jövetelüket. Főként a kézműiparosoknak nyújt felbecsülhetetlen értékű tanulmányt ez a kiállítás, amely ezernél jóval több és szakmájában valóban kiváló mester alkotásainak parádés bemutatása.

Az utazási igazolványokat, amelyek a magyar vasutakon és hajókon féláru, a

CFR vonalain pedig a visszautazásnál 50 százalékos utazási kedvezményt biztosítanak, már napok óta árusítják az Európa utazási iroda és a Wagons Lits-Cook iroda fiókjait. Egy utazási igazolvány, amely vízum nélküli határ-átlépésre is jogosít, személyenként mindössze 150 lej. A rendkívüli utazási kedvezmények is fokozzák természetesen az érdeklődést, de bármennyien jöjjenek is Budapestre, mindenkit jut igények megfelelő szállás. A kiállítás megtekintésére szeptember 29-ig lehet Budapestre utazni, visszafelé pedig a magyar vonalakon szeptember 30-ig, a CFR vonalain szeptember 25-ig érvényesek a kedvezmények.

— Pincérmunkások bálai jelentése. Ma, augusztus hó 31-én, kedden van a pincérek nagy, tombolával egybekötött táncestélye az Újságíró Klub-ban. Aki egy elfelejtethetetlen éjszakát akar eltölteni, az feltétlenül ott lesz. Estélyi ruha nem kötelező. Beléptidij személyenként 40 lej. Felülfizetéseket köszönettel fogadjunk. A zenét Puskás Béla zenekara szolgáltatja. Kezdeté pont 10 órakor.

Mindenki, aki szereti a zenét, értékeli a cigánymuzsikát, részvesz

Puskás Béla

cigányprimás

szeptember 9-én, csütörtökön este 9 órakor a

Magyar Színházban megtartandó 30 éves jubileumi ünnepélyén

A tiszteletjegyek alapján a helyeket szeptember 8-ig tartja fen a Magyar Színház elővételi pénztára. A jubileumi ünnepség és műsor után közvacsora lesz az Amerika étteremben.

A kolozsvári dalárda serlegavató ünnepsége

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A Kolozsvári Magyar Dalárda felemelő külsőségek között tartotta serlegavató ünnepségét. Templomi hangverseny volt a műsor bevezetője, amelyen Rezik Károly országos karnagy, S. Kouba Paula hegedűtanárnő, P. Jánosy Béla orgonaművész, valamint Incze Margit kórártur énekesnő működtek közre. Majd a Kolozsvári Magyar Dalárda Lampert G. Zoltárját énekelte hatalmas sikerrel.

A serlegavató ünnepség második része százterítékes bankett keretében zajlott le. Ott láttuk Hadházy Sándort, a KMD érdemes elnökét, dr. Kiss Bélát, aki a betegesen fekvő dr. Inczedy Jocksmann Ödön nevében vett részt, illetve avatta fel a három remekművű serleget. Továbbá P. Adorján Jenő, a dalárda ügyvezető alelnöke, Rezik Károly országos karnagy és csellóművész, S. Nagy László szerkesztő, Demény Sándor igazgató tanító, Nagy Kálmán igazgató-karnagy és számos előkelőség vett részt.

Hadházy Sándor beszédjében üdvözölte a Romániai Magyar Dalosszövetség kiküldöttjét, a testvérdalárdák képviselőit és a magyar dal barátait, akik vendégként ünnepelték a jelentőségteljes napot. Dicsérő szavakkal méltatta a KMD munkáját, amely a romániai magyar dalkultúra érdekében értékes tevékenységet fejt ki és további sikeres munkára buzdította az agilis vezetőséget. Ezután felkérte dr. Kiss Bélát a serlegavatásra, amit a beteg elnök képviselője lelkes éljenzés és viharos taps közepette hajtott végre. Meleg szavakkal tolmácsolta a távollevő elnök jókívánságait. Bemutatta a Marosvásárhelyen, Désen és Szamosújváron nyert kupákat, majd megtöltötte az értékes trofeát borral és ivott belőle a dalárda további sikerére és ezzel az aktuális véget is ért az ünnepélyes avatás. A második kupát B. Adorján Jenő avatta fel lelkes és nagyhatású beszéd keretében. Ugyanilyen külsőségek között történt a harmadik kupa felavatása is. A „Lyra” Dalegylet nevében Pál György, a „Törökvis” Dalárda nevében Nágel Nándor köszöntötte az egybegyűlteket. Az ünnepség résztvevői ezután kellemes hangulatban szórakoztak a késői órákig.

Nat évről két évre szállította le a tábla a gyilkos gazda büntetését

(KOLOZSVÁR-CLUJ.) A helyi ítélőtábla szüneti tanácsa a napokban foglalkozott Pogány Gergely 36 éves vajdahunyadmegyei Breznici községi gazda ügyével, aki karácsony estéjén a falu korcsmájában összeszólalkozott Danila Áron nevű legénnyel, akit késsel megölt. A dévai törvényszék a vádlottat szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek és

6 évi börtönrre ítélte.

Felebbezés folytán került az ügy az itteni ítélőtáblához, amely megállapította, hogy az előre megfontoltság ténye nem forog fenn, a büntett minősítést nagy felindultságban elkövetett emberölésre módosította és a Pogány büntetését

2 évre mérsékelte.

Simon Sinca jómódu tordamegyei gazda hushagyókedden a korcsmában mulatott. Ittas állapotban el akart lopni egy üveg pálinkát, emiatt heves veszekedés keletkezett, aminek során a részeg gazda bántalmazta a korcsmároson kívül a községi csendőröket is. A tordai törvényszék Simont

1 évre és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte.

A tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Nagy Miklós varsolci, szilágymegyei 58 éves paraszt megunt a mezei munkát és berándult Kolozsvárra koldulni. Az egyik főtéri vendéglőben egyik akkori törvényszéki, ma táblabíró mollesztált könyörgésével, aki rendőrt hívott és megindította ellene az eljárást. A helyi törvényszék első fokon kéregetésért

3 hónapi elzárásra és két évi munkatáborra ítélte

az öreg koldus-parasztot, aki az ítélet ellen a táblához felebbezett. A tábla azonban helybenhagyta az ítéletet.

HIREK

NAPTÁR: 1937. Szeptember 1. Szerda.
Kat.: Egyed. Prat.: Aegidius. Ort.:
Cuv. Simion Stălnicul. Izr.: 25
Elul 5697.

Jóestét!

SZERELEM

Fiu: Nem hiszi, hogy öngyilkos leszek magáért?

Leány: Nem!

Fiu: Nohát, az ilyen nő nem is érdemli meg, hogy az ember meghaljon érte...

FOGAS KÉRDÉS

Egy papnak egyik alkalommal egy ügyvéd a következő fogas kérdést adta fel:

— Mondja, kedves Főtisztelendő Ur, ha egy pap perbe állana az ördöggel, ki nyerne meg a pert?

— Az ördög — felelt a pap, — mert az ügyvédek mindig az ördög pártján vannak!...

NOS, MAJD BOLOND LESZEK...

A cowboy kisfia háborusdít játszik pajtásaival. A ló hátán fordítva helyezkedik el a gyermek. Az apja megkérdi:

— Miért ülsz fordítva a nyeregben?

— Majd bolond leszek megmutatni az ellenségnek, hogy merre megyek — válaszolt a fiúcska...

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Augusztus hó 28., szombaton estétől szeptember 3-ig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, P. Unirii; Demeter, Cal. Moșilor; Apostol, Cal. Regele Ferdinand; Palóczy, C. Gen. Marochel Foch.

— **Időjárás:** A bukaresti időjárás-kutató-intézet jelentése: délkeleti irányból erőteljes légáramlás, felhősödés, helyenként eső várható. A hőmérséklet éjszaka érzékenyen lehül, nappal, különösen dél felé felmelegszik.

— **A griviței csata évfordulója.** Bukarestből jelentik: A Románia történelmében jelentős griviței ütközetnek tegnap volt 60-ik évfordulója. A griviței ütközetben I. Károly román király vezetése alatt a román csapatok fényes győzelmet arattak a szembenálló török hadsereg fölött. A döntő jelentőségű ütközet után a török hadsereg megfutamodott és megnyílt az út és lehetőség az ország függetlenségének és nemzeti egységének biztosítására. Az összes fővárosi lapok nagy cikkekben emlékeznek meg a griviței ütközet történelmi jelentőségéről és a román hadsereg dicsőséges fegyvertényéről.

— **Három hűtlen adóvégrehajtó több-százezer lejjel megkárosította az állam-pénztárt.** Constantából jelentik: A Tim-pul jelentése szerint Munteanu Irimia adófőnök hivatalos ellenőrzése során megállapította, hogy Jordache Leca, Nicolau és Lázár adóbehajtási ügynökök több-százezer lejjel megkárosították az államkincstárt és az adókönyvek meg-hamisításával nagyarányú sikkasztást kö-vetkelt el. A hűtlen adóvégrehajtókat letartóztatták és átadták őket az ügyész-ségnek.

— **Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operaénekes** az érdekeltek tudomására hozzák, hogy tanítá-sukat újra megkezdik. Mint ismeretes a két kiváló pedagógus tanítványai egy a nemzetközi hangversenydobogókon, va-lamint az operaszínpadokon a legna-gyobb sikereket aratják. Jelentkezni lehet lakásukon: Memorandului u. 10. Naponta d. e. 12—1 és d. u. 4—8 órák között.

— **A Magyar Zenekonzervatóriumban** a beiratkozások szeptember 1-én kez-dődnek és tartanak 8-áig. Felveletí vizs-gák 7-én és 8-án lesznek. A tanév szept-ember 9-én reggel 9 órakor kezdődik és tart június végéig. Beiratkozni lehet délután 4—5 óráig. Felvilágosítás a hi-vatalos órák alatt, délután 4—5 óráig.

Bérleti felhívás

A kolozsvári Thalia magyar színház igazgatósága a 1937-38. színházi év előadásaira bérletet hirdet.

A bérlet 32 előadásra szól és négy egyenlő részletben fizethető. Az első részlet a bérletjegyzéskor fizetendő, a többi részlet a nyolcadik, tizenhatodik és huszonnegyedik előadás után esedékesek. A bérletet időközben lemondani nem lehet.

Bérelni lehet a színház gazdasági hivatalában, mindennap délelőtt 10—1 és délután 7—9 óra között, ahol minden felvilágosítást készséggel megadnak.

Kétféle bérlet van: premierbérlet és rendes bérlet.
A premier-bérlet a bemutató előadásokra szól, a rendes bérlet pedig a da-rabok második előadására.

A bérlet-árak — nyolc előadásra számítva — a következők:

1. Premierbérlet: Páholy öt személyre 2000.—, zenekari ülés 700.—, I. r. zsöllye 600.—, II. r. zsöllye 530.—, I. r. támlásszék 400.—, II. r. támlásszék 320.—, III. r. támlásszék 240.—, alsó erkély 240.—, felső erkély 210 lej.

2. Rendes bérlet: Páholy 5 személyre 1550.—, zenekari ülés 530.—, I. r. zsöllye 500.—, II. rendű zsöllye 430.—, I. r. támlásszék 380.—, II. r. támlásszék 300.—, III. r. támlásszék 220.—, alsó erkély 220.—, felső erkély 190 lej.

Fenti árakban már benne van a jegyadó, a repülőbélyeg, a kulturbélyeg, a városi illeték és a szindikátusi pótdíj, ezeket tehát a színház viseli.

A régi bérlet helyeit szeptember 5-én délelőtt 1 óráig tartja fenn a szin-ház. Az új bérlet a mai naptól kezdve szeptember 9-éig jegyezhetők bérle-teket.

Szeptember 9-én este 9 órára az igazgatóság megbeszélésre kéri az összes bérletet, hogy a bérleti napokat, az előadások kezdésének időpontját s más fon-tos kérdéseket a bérlet kivánságainak meghallgatása után dönthesse el.

Figyelem új üzlet! Figyelem új üzlet!

Szeptember 1-én nyílik meg

Barabás Testvérek

Női és férfi divat- és kötöttáru üzlete
Cluj, Calea Regele Ferdinand 12 alatt.

Olcsó árak!!!

Olcsó árak!!!

— Szép sikere volt a Gyopár Turista Egyet és a CAO turisták együttes ki-rándulásának. A helyi Gyopár Turista Egyet szombaton este a bukki Gyopár menedékházban tartotta szokásos turis-ta vacsoráját. Az összesereglett turistá-kat Kacsó Tivadar a Gyopár illusztris elnöke köszöntötte, különösen a megie-lent örökifjú Orosz Endrét, aki a Gyopár lelkes barátja. A vacsorához vidám hangulatot és humort Broza bácsi, a tu-risták mester-gitárosa szolgáltatta. A hajnali órákban hatalmas autokamionon vidám nótaszóval megérkeztek az ora-deai CAO turisták, akiket a Krusinczky bácsi által készített izletes bogrács-gulyással vendégelt meg. Rövid pár órai szórakozás után újra indulásra készen, ugyszintén a Gyopár turisták is két autóval a festői szép Torocz-kóra men-tek a Székelykő megmászására, míg a CAO turisták előbb Györke és Szakolci turavezetők kalauzolásával a tordai ha-sadéka mentek, míg délután a torocz-kőszentgyörgyi várbán találkoztak csak újra össze a Gyopár turistáival. E fes-tői szép vadregényes vidék megcsodá-lása után a váradiaik a változatos Ara-nyos-völgyön át Torda érintésével Ko-lozsvárra tartottak, este 8 órakor körös-parti otthonukba tértek haza. (e. n.)

— **EGYÉVES KERESKEDELMi TAN FOLYAMRA** beiratkozás és felvilágosi-tás Cal. Reg. Carol II. 26.

LEGUJABB SPORT

Plagino feloszlatta a nem-zeti futball-ligát

(BUCURESTI.) Grigore Plagino, a ro-mán főszövetség elnöke, akit döntőbi-ról kértek fel a Nemzeti Bajnokság új beosztásával elégedetlenkedő egyesüle-tek és a Román Labdarugó Szövetség kö-zött kitört viszály ügyében, megállapíto-ta, hogy a bajnokságért küzdő csapa-toknak két tizes csoportba való beosz-tása teljesen szabályszerűen, törvényes módon történt és ezért elrendelte a nem zeti futball-liga feloszlását, amelynek elnöke, — mint ismeretes, — G. Mari-nescu belügyi államtitkár, a Venus el-nöke volt.

A Nemzeti Bajnokság további sorsá-ról a szövetségi tanács mai gyűlésén fog dönteni.

— Pénzt takarít meg, ha bucuresti pe-res ügyeiben ottani jogtanácsosunkat biz-za meg és mindennemű bucuresti ügy-vel megbízottunkhoz fordul. Felbélyeg-zett válaszboríték alapján azonnal intéz-kednek. Cim: Administratia „Jóestét!” Bucuresti 2. Str. General Manu 22. In fund. Ugyanitt lehet lapunkra előfizetni.

A háziasszony könyve

Hasznos tanácsadó a háztartás minden ágában. Részletesen ismerteti a gyümölcs és főzelékfélék téli eltevését. Mosás- és takarítási eljárá-sokra tanít és behatóan foglalkozik a háztartás körül előforduló min-denféle munkával. Az összes betegségek diétás étrendjét, tápanyag-táblázattal együtt ismerteti. A két kötet 200 oldal, ára

20 LEI

Vidékre csak a pénz (bélyeg) előre való belküldése után küldünk.
„CULTURA” HIRLAPIRODA,
Cluj, Strada Memorandului No. 4

Reuter jelenti:

(QUEBECK.) A kanadai kormány beleegyezését adta abba, hogy Anglia Kanadában fegyvergyárakat létesítsen. Hasonló lépés készül Anglia részéről Új-Zélandban, Ausztráliában és Délafri-kában is.

(HÁGA.) Egész Hollandia megünnep-li ma Vilma királynő születése napját.

(KOVNO.) Észtország felett szovjet katonai repülőgép jelent meg, mely csak akkor távozott, amikor a légvé-delmi ütegek tűz alá vették.

(NEWYORK.) A visszaszámitolási kamatot másfél százalékról egy szá-zalékre szállították le.

(INNSBRUCK.) A tiroli árvizeknek hatalmas káreredményük van. Egyedül Lermoos község vidékén több mint egymillió schilling a termény és állat-vesztéség.

(LONDON.) Az Imperial Airways légforgalmi társaság elhatározta, hogy rendszeresíti a Kanada-Anglia légijára-tot. A vonatkozó intézkedéseket meg is tette, mert megrendelt négy darab egyenként 90.000 font sterlingbe kerülő hárommotoros óriás gépet, melyek 320 kilométer óránkénti sebességgel fog-nak közlekedni és 30 utast szállítanak egyszerre.

(MOSZKVA.) Kaitanov pilóta ismét megjavította az ejtőernyőugrás világre-kordját, amennyiben 11.037 méterről ugrott ki. Leszállásának ideje 30 perc volt.

(LONDON.) Angol gazdasági körök komolyan számítanak a szénárak na-gyobb mérvű emelkedésére, ami anglia szerte nagy elkeseredést okoz.

(LONDON.) Az angol hadseregben a rekruta évfajratot a 25 évtől 28-ra emel ték fel és ez az a legmagasabb életkor, mely mellett ujoncot felvesznek.

(BERLIN.) Tegnap nyitották meg 350 hallgatóval az ugynevezett „Führer-Schule”, mely hitler ifjakkból vezetés-re alkalmas nemzeti szocialista politi-kusokat nevel.

(SALZBURG.) Horthy kormányzó és felesége tegnap gépkocsin elhagyták Salzburgot és tovább folytatják útjukat a német határ felé.

(BERLIN.) A német Lufthansa hajó-ja, a Nordwind, 16 óra alatt repülte át az Oceánt.

(DORTMUND.) Tegnap kezdődött meg a külföldi katolikus németek kongresszusa.

(MARSEILLE.) Gyanus körülmények között kigyulladt tegnap egy a kikötő-ben veszteglő panamai és egy angol lo-bogó alatt hajózó görög gőzös. Az égés folyamata alatt több robbanás volt mind a két hajón. Ebből arra követke-ztetnek, hogy a hajók tulajdonképpen municiót akartak szállítani Spanyol-országba, de valaki felgyújtotta őket.

(KIEL.) A Skagerrak német hadihajó hat hetes északi vendégutjáról haza-érkezett.

Beiratások a Regele Ferdinand uti iz-raelita elemi iskolába és óvodába. A köz-beeső Ros-Hasono ünnep miatt az elemi iskolai, valamint az óvodai beiratások már vasárnap, augusztus 29-én kezdőd-nek. Minthogy a beiratást igazoló dekla-rációkat a szülők személyesen kell el-vigyék az állami iskolákhoz, nagyon fon-tos, hogy a beiratást idejében eszközöl-jék.

— Itália színházat vásárolt Buenos-Airesben. Olaszország megvásárolta a Buenos Aires belvárosában levő Coli-seo nevű nagy drámai színházat. A vé-teli szerződést a napokban írta alá a fa-siszta kormány nevében Guariglia bue-nosairesi olasz nagykövet. A színházépü-letet az „olaszok házává” alakítják át. Az épületben lesz egy hatalmas üléste-rem, azonkívül ott helyezik el a buenos-airesi olasz intézményeket.

— Ujabbán megint tizenkét evangéli-kus lelkeszt tartóztattak le Németország-ban. Berlinből jelentik: A hitvalló evan-gélikus egyház tegnap kiáltványt inté-zett a hivekhez. A kiáltványt az összes evangélikus templomokban felolvasták. Az egyház vezetői ebben keservesen pa-naszkodnak a hivek sanyargatása miatt és közlik, hogy néhány nap leforgása alatt újabb 12 hitvalló evangélikus lel-keszt tartóztattak le.

Elsimultak a kormány- ellentétek Franciaország- ban

(PÁRIS.) (Reuter.) A kormány kebelében a vasutak államosítására vonatkozó ellentétek elsimultak, amennyiben a közlekedési miniszter tervet dolgozott ki a felügyeleti jog együttes gyakorlása tekintetében. A javaslatot ma a Lebrun államfő elnöklése alatt megtartandó államtanácsnak terjesztik elő.

Magyarországra látogat a windsori hercegi pár

(BÉCS.) A windsori herceg magántitkára tegnap elutazott Magyarországra, ahol előkészíti a volt angol király látogatását. Windsor hercege feleségével együtt szeptember első napjaiban utazik Magyarországra és előreláthatólag hosszabb ideig időzik ott. Programján szerepel a Hortobágy megtekintése is.

Megkezdte tanácskozási az interparlamentáris unió

(PÁRIS.) Az interparlamentáris unió 33-ik értekezlete ma kezdődött meg a francia fővárosban. Az értekezleten 40 nemzet körülbelül 400 delegátussal képviselteti magát. Magyarország képviselőjében 28 képviselő jelent meg a tanácskozásokon.

A férj, a feleség és a barátnő

(KOLOZSVÁR.) Pikáns házasságtörési ügy foglalkoztatja a rendőrséget. Baumzweig Andorné Str. Páris 11. sz. alatt lakó fiatalasszony Bobis bűnügyi detektiv kíséretében tettenfogta férjét Lucianu botosani leánnyal a Str. Fantaneli 27 szám alatt. Az érdekes ügy előzménye a következő: Tegnapelőtt Baumzweig Andor kijelentette feleségének, hogy hirtelen el kell utaznia Bukarestbe. Minthogy a reggeli órákban az asszony férjének zsebében egy gyanús levelet talált, az utazás is gyanús lett, úgy, hogy ő is kiment az állomásra egy bérkocsin. Ott legnagyobb meglepetésére észrevette, hogy férje egy nővel, aki akkor érkezett a vonaton belül egy taxiba és a Str. Grigorescu ut felé eltűntek. Este az asszony megtudta a taxi sofőrétől, hogy Fantaneli 17. sz. alá vitte őket és ekkor az ügyet bejelentette a rendőrség bűnügyi osztályán, ahonnan Bobis detektívét küldték ki a helyszínre. Miután a szerelmeseiket előállították a kvesturára az esetről jegyzőkönyvet vettek fel, hogy annak alapján az asszony válóper keresetét adjon be a törvényszéken. A botosani házasságtörő fiatalnőt kitoloncolták a város területéről. A kihallgatásuk során kiderült, hogy Baumzweig ügynök, már régibb idő óta tart fenn szerelmi viszonyt a leánnyal, akinek állítólag azt mondotta, hogy nőlen.

— Légügyi egyezmény Románia és Olaszország között. Bucurestiből jelentik: Irimescu légügyi államtitkár a kisantant államok színein tanácskozási látogatásról való visszatérése után azonnal aláírta a Románia és Olaszország között megkötött légügyi megállapodásról szóló egyezményt, melynek értelmében a két ország között Bucuresti—Belgrad—Velece—Róma útvonalon új légi összeköttetést szereznek.

— HIRTELEN HALÁL. Muresan Tudor gazdálkodó felesége Presca telepen lakó 63 éves asszony hirtelen meghalt. A tragikus hirtelenséggel elhunyt asszony lakására kiszállott az ügyeletes rendőrkapitány és dr. Maior kerületi tisztiorvos Minthogy az orvos megállapítása szerint a nő szívizélhűdésben halt meg, megadták a temetési engedélyt anélkül, hogy a törvényszéki bonctani intézetbe szállították volna.

Tiltakoztak a sanghaji konzulok a külföldi gőzösök zaklatása ellen

Az egyezség értelmében rengeteg hadiszert szállt Szovjet-Oroszország Kínának - Ellenmondó hírek a spanyol harcterről

(SALAMANCA.) A nemzeti csapatok főhadiszállásának jelentése szerint a nemzeti csapatok előnyomulása Santander környékén tegnap folytatódott és a nemzeti csapatok számos falut foglaltak el. A déli fronton a köztársasági csapatok támadását sorozatosan visszaverték.

Visszaverték a felkelőket (VALENCIA.) A köztársasági csapatok főparancsnoksága viszont azt jelenti, hogy a nemzeti csapatok több fronton megújuló támadásának sikeresen ellenálltak.

Tiltakoztak a sanghaji konzulok (SANGHAI.) A sanghaji konzuli kar testületileg tiltakozott a japán flotta parancsnokánál azért, mert a hadihajók megakadályozták, hogy a külföldi kereskedelmi gőzösök a Sikaó folyó torkolatánál levő dokkok előtt kiköthessenek. Az admirális megnyugtató választ adott.

Mit szállít Moszkva Nankingnak? (PÁRIS.) Jól informált forrás szerint a kínai-orosz egyezség értelmében Szovjet-Oroszország november haváig a következő hadiszereket köteles leszállítani:

462 bombavető repülőgépet, 200 harci kocsit, 5000 lovat, 2000 te-

hergépkocsit, 2500 motorkerékpárt, 1500 tüzérségi vontató gépkocsit, 150 ezer puskát, 60 millió töltényt, 12 ezer géppuskát.

Szovjet-Oroszország ezenkívül kötelezte magát, hogy elősegíti önkénteseknek és műszaki szakértőknek a kínai hadseregbe való belépését. Kína a vételár felét aranyban köteles megtéríteni, a másik fele ellenértékeként Észak-Kínában

különböző koncessziókat biztosít Szovjet-Oroszország részére.

A többiek között kizárólag orosz vasutépítő mérnökökre bizza különböző kínai vasutak és szárnyvonalak építését.

Kolerajárvány (TOKIO.) A francia koncessziós területre menekült kínaiak között kolera-járvány ütött ki, amelynek eddig is több áldozata van.

Berlin meg van elégedve (?) Berlinből érkező jelentések szerint Németország politikai körében nagy elégtétellel vették tudomásul az orosz-Szovjet és Kína között létrejött meg nem támadási szerződés megkötését, a melyet úgy Japán, mint Németország úgy tekintenek, mint amely leginkább alkalmas a Tokió-Berlin tengely megerősítésére.

A Royal slágermozgóban holnap, szerdától egy újabb világsláger: A kis potyautas. Shirley Temple, a világhírű gyermekszítnak legnagyobb sikerű alkotása. Csodás felvételek Sanghaji kínai negyedében. Rendes helyarákkal: 22 és 27 plusz 6. Diákoknak és munkásoknak kedvezmény. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 óraor. Legújabb Fix hirdő.

Ma kedden utoljára: Jean Harlownak, a tragikusan elhunyt fiatal művésznőnek legsebbe alkotása: A láthatatlan front. Partnerei: Gary Grant és Franchot Tone.

Magyarország becsületessége értékesebb gesztus, mint a pénz -- írja a Newyork Times

(WASHINGTON.) Magyarországnak azt a szándékát, hogy teljesíteni akarja Amerikával szemben fennálló tartozásait, a közvélemény és a sajtó nagy elismeréssel és rokonszenvvel fogadta. A lapok hatalmas cikkekben számolnak be a magyar kormány elhatározásáról és megállapítják, hogy Magyarország az első az összes államok között, amely teljesíti fizetési kötelezettségeit Amerikával szemben. A magyar kormány szándékáról azonnal értesítették Roo-

sevelt amerikai elnököt, aki ezzel kapcsolatosan a következő kijelentést tette: „Jó hírt hallottam. Egy nem gazdag ország teljesíti fizetési kötelezettségét, noha még ki sem heverhette a háború okozta vérvesztését”. A Newyork Times, Amerika egyik legnagyobb lapja azt írja, hogy Magyarország becsületessége értékesebb gesztus, mint maga a pénz, amelyet Amerika számára folyósít.

SELECT MOZGO!

MA PREMIER!

A Szfinx

Izgalmas bűnügyi dráma, főszerepben: LIONEL ATWIL
a „Panoptikum és „Dr. Crespi büne” filmek feledhetetlen alakítója

Felakasztotta magát és meghalt Magyarország gyorsíró bajnoka

Németországi tanulmányútja során zsidónak nézték és kényszerutlevéllel a határra toloncolták

(BUDAPEST.) Bogár László 22 éves diák Magyarország gyorsíró bajnoka tegnap Makón öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és mire észrevették már halott volt. A nyomozás során meglepő és tragikus részletek derültek ki az öngyilkosság előzményeiből. Bogár ugyanis nemrég néhány más diák társaságában tanulmányi kiránduláson volt Németországban. Itt megrendítő eset történt a fiatal emberrel. Állítása szerint a régi keresztény családból származó diákot zsidónak nézték, bántalmazták, majd kényszerutlevéllel határra toloncolták. Ugy látszik ez annyira hatott az érzékenylelkű fiatalemberre, hogy bánatában öngyilkosságra szánta el magát. A makói rendőrség az ügy kivizsgálása céljából kapcsolatot keresett a német birodalmi rendőrséggel, hogy világosságot derítsen a történetekre. Németországból azonban mindeddig semmiféle válasz nem érkezett.

Dr. Boronkay Béla

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Súlyos vesztés érte Kolozsvár magyar társadalmát. Ma reggel rövid betegség után 56 éves korában váratlanul meghalt dr. Boronkay Béla papírnagykereskedő, Zsembery Elvira, a kiváló zongoraművész férje, a Hargita szövetkezet alapító tagja és volt ügyvezető elnöke a Papyrus cég volt tulajdonosa, aki Magyar Zenekonzervatórium gazdasági ügyeit mindvégig lelken viselte. Dr. Boronkay Bélát súlyos epehólyaggyulladás, ebből kifolyólag általános mérgezéssel szállították be a helyi Park szanatóriumba, ahol minden orvosi erőfeszítés már hiábavalónak bizonyult, mert a kiváló ember ma reggel fél 7 órakor kiszenvedett. A halálhír városszerte általános megdöbbenést és mély részvételt keltett.

Antonescu külügyminiszter tanácskozási Bárdossy bu- karesti magyar követtel

(SINAIA.) A kisantant külügyminiszterinek tanácskozásiáról ma este adnak hivatalos közleményt. Antonescu román külügyminiszter tegnap este ötnegyedórán tanácskozási folytatott Bárdossy László bukaresti magyar követtel. A külügyminiszter nyilván a közép-európai kérdékről, valamint a magyar egyenjogúság kérdéséről folytatott eszmecsere a magyar követtel. A kormány tagjai Tatarescu vezetésével ma Sinaiaiban utaznak, ahol résztvesznek a kisantant-államok képviselőinek tiszteltetésére rendezendő vesorán. Délután Sztójadinovics jügoszláv és Kirofta csehszlovák külügyminiszterek kihallgatásra jelennek meg II. Károly király Őfelségénél. A két külügyminisztert a királyi kihallgatásra elkíséri Victor Antonescu külügyminiszter is.

Meghalt Anny Ondra a vi- lághírű filmsztár

(BERLIN.) Rövid szenvedés után meghalt egyik berlini szanatóriumban Anny Ondra, a világhírű német filmsztár, Max Schmeling öklvívó világbajnok felesége. A kitűnő művész nő halála nemcsak művészkörökben, de a világ minden részében, ahol szerették és becsülték képességeit, nagy részvételt keltett.

— Meghosszabbították Bugnariu tanár vizsgálati fogságát. A helyi katonai törvényszék ma foglalkozott Bugnariu Tódor kommunista tanár fogvatartása ügyével. Mint ismeretes, Bugnariut a hadbírószék már egy ízben 1 évi elzárásra ítélte. Néhány héttel ezelőtt büntettpártolás és államellenes izgatás címén a tanár ellen újból eljárás indult. Annak idején a vizsgálóbíró elrendelte ellene a 30 napos vizsgálati fogságot, ami most járt le és a katonai törvényszék azt egy hónappal ismét meghosszabbította.

— Halálos kimeneteli autógázolás a V. Goldis utcában. Ma reggel 6 óra tájban az 531. sz. Cluj jelzésű autóbusz, melyet Angel Joan sofőr vezetett, elütött egy közepkorú munkáskülsejű férfit, akinek a súlyos mérgezősége még nem tudták megállapítani. Az autóbusz kerekei súlyos sérüléseket okoztak a szerencsétlen férfinak. Az autóbusz vezetője nem állott meg a gázolás után, hanem tovább robogott és a súlyosan sérült embert Szabó István 460 Cluj jelzésű autó sofőre találta meg az uttesten és azonnal beszállított a klinikára. A férfi, mielőtt műtétet végeztek volna rajta, óriási kínok között kiszenvedett. Ruhájában semmiféle igazoló iratot nem találtak. A gázoló gépkocsivezető, miután a Piata Unirii-n hagyta gépét, nyomtalanul eltűnt, de a II. kerületi rendőrség emberei rövidesen elfogták és megkezdtek kihallgatását.

Nyomatott a laptulajdonos: MAYER ANTAL nyomdája körforgóján, Cluj — Kolozsvár

CENZURAT.